

Освен прекрасните емоции и заслужените награди всички участници получиха като подарък документални записи от концертните изпълнения.

За жителите на Балчик Международният хоров фестивал „Черноморски звуци“ се е превърнал в кауза – всички пеят, всички са съпричастни към организацията, всички живо следят концертите. Чрез фестивала-конкурс те развиват повече от стогодишната история на хоровото изкуство в морския град. За съставите от България, Швеция, Молдова, Сърбия, Гърция и Турция форумът имаше много измерения - сцена за изява, същевременно школа за усъвършенстване, генератор на идеи, място за намиране на нови възможности и приятелства. Професионалисти с международна известност всяка година подпомагат израстването на участниците в т.нар. „Хорови работилници“. Фокусът е върху творби на съвременни композитори. Шестото издание на фестивала предложи обучение в три направления: „Съвременна словенска музика“ с ръководител Амброш Чопи, „Български фолклор“ с ръководител Ваня Монева и „Вокални ансамбли“ с ръководител група „Спектрум“. Произведението, което неизменно присъства във всички издания на форума, е „Химн на град Балчик“ – музика Михаил Стоянов, стихове Стефка Керчева-Стефанова. Ръководител на ателието, в което се поставя творбата, е д-р Валентина Георгиева.

По традиция резултатите, постигнати в хоровите работилници, се представиха в тържествения заключителен концерт. За ръководителите на хоровете, за членовете на международното жури, за гостите и журналистите Кръглата маса постави нерешени проблеми от различно естество и предложи идеи за тяхното преодоляване. В програмата бяха включени още церемония по посрещане на съставите и дефиле до Морската гара, концерти в Каменната зала на Двореца и в Ботаническата градина (сцени „Розарум“ и „Нимфеум“), в читалище „Паисий Хилендарски - 1870“, на крайбрежната алея, на сцена „Мистрал“, самостоятелен концерт на група „Спектрум“ на площад „21-ви септември“, тържествена вечеря и забава за участниците. Всеки детайл беше старателно обмислен и подготвен. Дори обективни причини като неблагоприятни метеорологични условия не можеха да попречат на прекрасния празник.

Читалище „Паисий Хилендарски - 1870“ гостоприемно отвори Врати и там се състоя галаконцертът и награждаването. За мнозина Международният хоров фестивал „Черноморски звуци“ е достатъчно основание да планират отпуска си и да посетят Балчик тъкмо през този период на годината. В подкрепа на моите прекрасни впечатления искам да споделя още отзиви:

„Атмосферата на фестивала е изпълнена с човечност и приятелство.“

Златомира Василева, диригент на детско-юношески хор Катаянмарят – Пори, Финландия

„Черноморски звуци“ е един наистина голям фестивал. Голям означава да направиш много същностни неща в едно кратко и синтезирано време. Да обединиш толкова много хора в една общност, това е голямо постижение!“

Доц. д-р Георги Арнаудов, ръководител на ателие за съвременна българска хорова музика (изказване от Кръглата маса на 4 юни 2015 година)

„Уникален фестивал, в който Валентина е успяла да затвори целия творчески цикъл – сценична изява, художествена оценка от жури и възможността да работи върху нови хорови творби. Премахната е преградата между жури и хорове, защото в рамките на фестивала ние виждаме членовете на журито и като изпълнители. Организацията на този фестивал е едно голямо геройство. Бъдете здрави!“

Деница Узунова, диригент на детски хор „Богра песен“ – Шумен (изказване от Кръглата маса на 4 юни 2015 година)

Организатори на това ярко и нужно културно събитие са община Балчик, сдружение „Музикален свят - Балчик“, смесен хор „Черноморски звуци“, Народно читалище „Паисий Хилендарски - 1870“. Като партньори са привлечени културен център „Двореца“, Исторически музей и Художествена галерия – Балчик, Българска национална телевизия, Българско национално радио, Радио „Добруджа“, Български хоров съюз, Съюз на българските музикални и танцови дейци, Съюз на българските композитори.

Още не са неутрихнали емоциите от Шестия фестивал и организаторите вече подготвят новото издание. То ще се състои от 7 до 11 юни 2017 г. в Балчик, На добър час!

„Една мелодия през Векове и култури“

Семинар на Явор Конов

Марио Ангелов

На 2 юни така някак случайно и не случайно отново се озовах в интересното пространство на Нов български университет в София. Защо? Много просто. Моята съпруга ас. д-р Златка Ангелова ме покани да изслушам поредния семинар на проф. Явор Конов, д.н. Казвам „случайно“, защото точно в този ден реших да си дам малко почивка в моята работа. По-важното е обаче защо казвам „не случайно“: винаги съм харесвал университетските пространства. Може би защото са изпълнени с млади и кипящи от енергия хора или защото жена

ми работи в университет, може би защото харесвам идеята човек да бъде свободен от всичко друго и „единственото“ му задължение поне за няколко години да бъде Ученето. Не „откривам Америка“, ако споделя, че за мен предаването на знания е едно от върховите постижения на човечеството. С две думи, бях с приятно чувство още преди да пристъпя прага на определената за семинара на проф. Конов зала.

С Явор се познаваме от много години. От студентството ни. Смяя да кажа, че вече сме изградили едно сил-

но и твърде интересно приятелство. Сега, като се замисля, трябва да подчертая или по-скоро да поясня, че то през годините и досега е някак дистанционно. Разговори по телефона, много по-малко срещи – и някак обективно преценяване от страна и на двамата ни какво прави другият през годините.

И така, още заглавието на семинара е интригуващо – „Една мелодия през векове и култури“. Става дума за една проста, но много красива детска песен, която, оказва се от чувството от проф. Конов, че е позната почти в целия т.нар. цивилизован свят. Бързам да добавя, че по време на лекцията му аз самият си припомних, а и още повече научих много и интересни факти. За това, разбира се, спомогна и много приятният, съвсем разказвателен и с нищо незатормозяващ стил на Явор (в паралел с познати ми изложения в „тежък академичен стил“). Признавам си, че нямам опит в създаването на (камо ли в проучванията за създаването на какъвто и да е) научен или лекционен текст. Но знам, че за да се запълни един академичен час с текст, е необходима многочасова предварителна подготовка.

Все пак да кажа коя е тази детска песен: „До – до – сол – сол – ла – ла – сол...“. За мен беше интересно и поучително да изслушам и да изгледам всички примери, които бяха представени в първата част на лекцията – за, така да се каже, непрофесионалната обработка на тази мелодия. Също така мелодията като песен е преведена на много езици, а я има и в различни текстови варианти. Знаем, че проф. Конов е франкофон – представи ни няколко от многобройните варианти на тази песен, които съществуват на френски език (дори и нецензурни). Всичкото това беше придружено от много интересни музикални илюстрации.

През цялото време, докато се движехме из почти всички европейски, както и из някои азиатски и други „полуевропейски“ страни, Явор, стъпвайки върху богатата си обща и историческа култура, непрекъснато поднасяше на аудиторията неизвестни (поне за мен) исторически факти, имащи пряко отношение към живота на тази песничка. Сега, надявам се, разбирате защо започнах с такъв дълъг увод. Предаването на знания! В хода на лекцията възникнаха някои въпроси. Получиха се, според мен, оригинални, бих казал и светкавични малки конференции. Например студент задава въпрос относно стила рококо. Насреща веднага се отваря една врата, остава се за малко основната магистрала на движение, преминаваме през няколко понятия в страни, „в шубрака“, и след известно време се връщаме пак към основния маршрут. Ето този, бих казал „импровизационен“ подход ми хареса най-много. Другото, което ми хареса „най-много“, е нещо, което проф. Конов използва няколко пъти: фразата/определението „по етикет“. Защо това ми харесва толкова? От една страна, знам, че за да се предадат успешно каквито и да са знания, познанието като такова трябва да се етикетира. Всички знаем обаче, че движейки се само по „етикети“, започваме да мислим твърде еднообразно и, което е по-важното, безперспективно. Липсва каквото и да е творчество. Знам и чувствам, че когато се излиза извън етикетите, това означава поне 2 неща: 1. знаеш много за самите тях и 2. можеш свободно да плуваш и твориш около тях. Признавам, че това ми импонира твърде много като човек, който цял живот се определя като изпълнител практик.

Накрая най-важното. За мен като пианист. Проф. Конов всъщност е пианист. Защо го казвам? Цялата втора част на лекцията беше съсредоточена около, така да се каже, професионалната обработка на тази мелодия. Тоест професионални композитори посягат към тази тема и изграждат творбите си – най-често вариации върху нея. Признавам си, не знаех, че например Ференц/Франц Лист също има музика, писана върху тази детска песен.

Чухме много от тези авторски творби. Още по-впечатляващо беше за мен, че за някои от обработките Явор каза: „Не намерих нито ноти, нито записи“. Да, и зад този „резултат“ надничат (той си знае) часове работа.

Лекцията беше построена в две части, с малка пауза между тях. В края и на първата част, и на финала на целия семинар проф. Конов седна и изсвири по един вариационен цикъл (от Й. Кр. Фр. Бах и от В. А. Моцарт). На мен като пианист ми направи впечатление, че в тази зала има съвсем нов роял Yamaha. Не съм почитател на тази марка, но отправям своите най-горещи адмирации към ръководството на Нов български университет за закупуването на нов инструмент за нуждите на преподавателите и студентите от департамент „Музика“.

Та на много интересно място бяха сложени тези „включвания“ с живо свирене. Първото – след органов пример. Както каза Явор: „Да направите разлика и в звука, и в изпълнението, и в интерпретацията“. Второто – след голяма композиция (пак върху тази мелодия) за пиано и оркестър.

Откровено ще си призная, че след толкова много говорене от страна на проф. Конов не знаех как ще се справи и със свиренето. За самото свирене мога да продължа да го хваля, и то вече напълно с чиста съвест (професионалното ми амлоа е на пианист практик) и в големи подробности. Повярвайте, той го заслужава. Ще кажа само няколко неща. Особено трудните вариации от Моцарт, които прозвучаха на края на лекцията, бяха изпълнени изключително акуратно, с, бих казал, непозната по нашите ширини прецизност. Много се зарадвах да видя лекотата, с която свири проф. Конов. Успях да чуя клавишно и същевременно с това и романтично звучене. Да не забравя и още нещо много важно: докато свири, Явор обяснява на студентите къде какво се случва. Това внася още по-голяма сложност в изпълнителската му задача. И най-важното: имаше цезури и (надявам се няма да ми се обиди) спонтанни импровизационни хрумки, които бяха великолепни. С две думи: най-искрени и сърдечни поздравления!